

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАУКИ І ОСВІТИ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 86
від 23 травня 2018 року

**Про проект Закону України “Про внесення змін до пункту 3 розділу XII
“Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту”
щодо уточнення деяких положень”
(реєстр. № 8046 від 15.02.2018),
поданий Кабінетом Міністрів України**

Розглянувши проект Закону України “Про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень” (реєстр. № 8046 від 15.02.2018), поданий Кабінетом Міністрів України; Комітет відзначає, що законопроектом пропонується:

- уточнити деякі положення розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту”, зокрема, передбачається до затвердження нового складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти надати праву центральному органу виконавчої влади у сфері освіти і науки самостійно приймати акти, готувати і подавати на затвердження Кабінету Міністрів України проекти відповідних актів, які відповідно до цього Закону потребують погодження (подання) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

- відповідно до рекомендацій Європейської комісії “За демократію через право” (Венеційської комісії) (в абзаці 5 пункту 126 Висновку щодо положень Закону “Про освіту” від 5 вересня 2017 року стосовно використання державної мови та мов меншин, а також інших мов в освіті) подовжити перехідний період запровадження дії статті 7 Закону України “Про освіту” для осіб, які належать до корінних народів, національних меншин України, надавши їм можливість до 1 вересня 2023 року (замість 1 вересня 2020 р.) продовжувати здобувати таку освіту відповідно до правил, які існували до набрання чинності цим Законом, з поступовим збільшенням кількості навчальних предметів, що вивчаються українською мовою.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України (висновок № 16/3-102/8046 (36030) від 20.02.2018 року) вважає, що за результатами розгляду у першому читанні він може бути прийнятий за основу.

Проект Закону України “Про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень” (реєстр. № 8046 від 15.02.2018) був розглянутий 28 лютого 2018 року Комітетом з питань науки і освіти та було прийняте рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень” (реєстр. № 8046 від 15.02.2018), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу та в цілому.

2. Доручити виступити від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України народному депутату України, Заступнику Голови Комітету з питань науки і освіти О.Співаковському. Під час виступу з голосу внести наступну правку до зазначеного проекту Закону: “у підпункті першому частині першої проекту Закону (реєстр. № 8046) після слів “центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки” доповнити словами “до 1 грудня 2018 року”.

3. Рекомендувати Верховній Раді України розглядати проект Закону України “Про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень” (реєстр. № 8046 від 15.02.2018), поданий Кабінетом Міністрів України, одночасно з проектом Закону України “Про внесення змін до Розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо усунення розбіжностей в законодавстві стосовно розміру посадового окладу педагогічних працівників найнижчої кваліфікаційної категорії” (реєстр. № 7153 від 02.10.2017), поданим народним депутатом України І. Констанкевич, як такі, що взаємопов’язані.

15 травня 2018 року відбувся круглий стіл на тему: “Врахування висновків Венеційської Комісії щодо положень Закону України “Про освіту”: проект Закону про внесення змін до пункту 3 розділу XII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про освіту” щодо уточнення деяких положень” (реєстр. № 8046 від 15.02.2018), під час якого було відзначено, що якісне впровадження освітньої реформи, зокрема щодо посилення використання державної мови в освітньому процесі в цих закладах, потребує суттєвих ресурсів: фінансових, кадрових, часових.

Упродовж перехідного періоду має бути здійснено низку заходів. Це – формування якісного освітнього середовища в школах з навчанням мовами національних меншин, підвищення кваліфікації вчителів цих закладів, створення додаткових умов для оволодіння школярами державною мовою на достатньому рівні, щоб успішно вивчати українською інші предмети.

Формування якісного освітнього середовища передбачає оснащення кабінетів української мови і літератури шкіл з навчанням мовами національних

меншин технічними засобами навчання (персональні комп'ютери, принтери, мультимедійні дошки, проектори, зовнішні аудіосистеми, флешнакопичувачі) та дидактичними матеріалами (навчальна література, таблиці, набори для навчання грамоти і читання тощо); друк двомовних термінологічних словників; друк підручників українською мовою для цих шкіл, розроблення комплектів навчально-методичної літератури для вчителів з української мови та вчителів інших предметів тощо.

Невід'ємною складовою якісної імплементації статті 7 у школах з навчанням мовами національних меншин є підвищення кваліфікації вчителів. Забезпечення якісного володіння ними термінологією українською мовою передбачає комплексну підготовку, що складається з кількох етапів, поєднуючи очно-дистанційні форми. Вона включає організацію курсів підвищення кваліфікації з формування загальномовної компетентності вчителів предметів та спеціалізованих курсів з української мови окремо для вчителів історії, географії, біології, математики, фізики, хімії, інформатики, захисту Вітчизни, охорони здоров'я; створення онлайн-ресурсів для вчителів (онлайн-курси з української мови, онлайн-платформи з навчально-методичними матеріалами); проведення міжрегіональних науково-методичних семінарів і тренінгів; взаємовідвідування вчителями шкіл з метою обміну досвідом навчання предметів українською мовою тощо.

Створення додаткових умов для оволодіння школярами державною мовою для вивчення предметів українською мовою передбачає організацію пришкільних та виїзних україномовних літніх таборів, розроблення відповідних онлайн-ресурсів для школярів тощо.

Відтак учасники круглого столу погодились з тим, що повноцінна реалізація цих заходів вимагає значно більше часу, ніж встановлено Законом України "Про освіту". Тому подовження перехідного періоду запровадження дії статті 7 Закону України "Про освіту", запропоноване законопроектом реєстр. № 8046, для осіб, які належать до корінних народів, національних меншин України, надавши їм можливість до 1 вересня 2023 року (замість 1 вересня 2020 р.) продовжувати здобувати таку освіту відповідно до правил, які існували до набрання чинності цим Законом, з поступовим збільшенням кількості навчальних предметів, що вивчаються українською мовою, є на часі та рекомендували розглядати цей законопроект як першочерговий.

Враховуючи вищезазначене, Комітет **в и р і ш и в:**

Рекомендувати Верховній Раді України прискорити розгляд проекту Закону України "Про внесення змін до пункту 3 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про освіту" щодо уточнення деяких положень" (реєстр. № 8046 від 15.02.2018), поданого Кабінетом Міністрів України, з урахуванням рішення Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти від 28 лютого 2018 року щодо цього законопроекту.

Перший заступник
Голови Комітету

В.О. Співаковський